

Utlåtande 2008:114 RIII (Dnr 314-1064/2008)

Definition av utrycknings- och specialfordon i Stockholms stads bilpark

Hemställan från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Definitionen av utrycknings- och specialfordon godkänns, *bilaga*.
2. Stadens nämnder ska pröva inköp av fordon som ej omfattas av stadens miljöbilsdefinition.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge stadens bolag i uppdrag att pröva inköp av fordon som ej omfattas av stadens miljöbilsdefinition.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Staden har i budgeten för 2008 beslutat att ”Med undantag för utrycknings- och specialfordon ska stadens hela bilpark bestå av miljöbilar senast år 2010”. Staden saknar dock en definition av vad som åsyftas med utrycknings- och specialfordon och vilka fordon som därmed kan undantas från kommunfullmäktiges definition av miljöbil.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser, i beslut 15 april 2008, att utryckningsfordon bör vara registrerade i bilregistret som UTRYCK, under rubriken yrkesfordon. Vidare föreslås att ett specialfordon är ett fordon som inte finns tillgängligt i miljöbilsutförande på marknaden och/eller när användandet av ett konventionellt fordon är befogat. Specialfordon bör därutöver uppfylla avgaskrav för personbilar enligt miljöklass 2005 alternativt miljöklass 2005PM för dieselfordon. Definitionen medföljer som bilaga till detta ärende.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret delar miljö- och hälsoskyddsnamndens förslag till definition samt anser att förslag till avsteg från val av miljöbil, är rimliga och befogade.

Mina synpunkter

För att uppnå målet om en fordonspark helt och hållet bestående av miljöbilar år 2010, undantaget utrycknings- och specialfordon, krävs att alla nämnder och styrelser arbetar systematiskt för att byta till miljöbilar enligt miljöbilsdefinitionen.

I dagsläget utgörs drygt halva fordonsflottan i staden av miljöbilar. Det är tydligt att det finns ett behov av att tydliggöra vilken typ av fordon som undantas i egenskap av utryckningsfordon samt vad som menas med uttrycket specialfordon för att stadens nämnder och bolag ska kunna arbeta vidare mot angivna mål.

Denna definition tydliggör att huvudregeln är att miljöbilar ska införskaffas och att det endast är få begränsade undantag som berättigar till avsteg från denna. Därför är det också rimligt att beslut om sådana avsteg fattas av respektive nämnder och styrelser.

Bilaga

Definition av utryckningsfordon och specialfordon

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Definitionen av utrycknings- och specialfordon godkänns, *bilaga*.
2. Stadens nämnder ska pröva inköp av fordon som ej omfattas av stadens miljöbilsdefinition.

3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge stadens bolag i uppdrag att pröva inköp av fordon som ej omfattas av stadens miljöbilsdefinition.

Stockholm den 28 maj 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Anette Otteborn

ÄRENDET

Staden har i budgeten för 2008 beslutat att ”Med undantag för utrycknings- och specialfordon ska stadens hela bilpark bestå av miljöbilar senast år 2010”. Staden saknar dock en definition av vad som åsyftas med utrycknings- och specialfordon och vilka fordon som därmed kan undantas från kommunfullmäktiges definition av miljöbil.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser, i beslut 15 april 2008, att utryckningsfordon bör vara registrerade i bilregistret som UTRYCK, under rubriken yrkesfordon. Vidare föreslås att ett specialfordon är ett fordon som inte finns tillgängligt i miljöbilsutförande på marknaden och/eller när användandet av ett konventionellt fordon är befogat. Specialfordon bör därutöver uppfylla avgaskrav för personbilar enligt miljöklass 2005 alternativt miljöklass 2005PM för dieselfordon. Definitionen medföljer som bilaga till detta ärende.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 april 2008 enligt förvaltningens förslag att

1. hemställa att kommunfullmäktige godkänner definitionen av utrycknings- och specialfordon
2. hemställa att kommunfullmäktige beslutar att nämnder och anmodar styrelser att pröva inköp av fordon som ej omfattas av stadens miljöbilsdefinition för beslut

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

De fordon som avses är stadens bilpark och Miljöförvaltningen har valt att tolka innebörden av bilpark till ”de fordon som framförs i det allmänna trafiknätet och som är registrerade som personbil, lättlastbil eller lastbil”. Detta innebär att tex ismaskiner och andra arbetsmaskiner inte berörs.

UTRYCKNINGSFORDON

För att klassas som utryckningsfordon skall fordonet i bilregistret vara registrerat som UTRYCK under rubriken yrkesfordon.

SPECIALFORDON

Miljöförvaltningen anser att ett specialfordon är ett fordon som inte finns tillgängligt i miljöbilsutförande på marknaden och/eller när användandet av ett konventionellt fordon är befogat. Ett specialfordon bör uppfylla avgaskraven för personbilar enligt Miljöklass 2005, alt miljöklass 2005PM för dieselfordon.

Vid varje inköp av ett fordon som inte ryms inom miljöbilsdefinitionen skall ärendet

tas upp och prövas i respektive nämnd/bolagsstyrelse för beslut. Det är upp till varje enskild nämnd/bolagsstyrelse att avgöra vad som avses med specialfordon men följande vägledande principer ges:

Arbetsituationsskäl

Stadens verksamhet kan innefatta arbetsituationer där utbudet av miljöbilar inte är tillräckligt. I dagsläget saknas till exempel miljöbilar med fyrhjulsdrift vilket kan krävas i vissa situationer.

Medicinska skäl

Utbudet av miljöbilar med automatväxellåda ökar men finns inte i alla modeller. I vissa fall finns det medicinska skäl till att automatlåda behövs. Detta bör i sådana fall styrkas med läkarintyg från berörda förare.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 21 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

I stadens budget för 2007 angavs att arbetet med miljöbilar ska utvecklas. Ambitionen stärktes ytterligare i budget för 2008 genom att hela stadens fordonspark, med undantag av specialfordon och utryckningsfordon, ska utgöras av miljöbilar år 2010.

För att uppnå målet om en fordonspark helt och hållet bestående av miljöbilar år 2010, undantaget utrycknings- och specialfordon, krävs att alla nämnder och styrelser arbetar systematiskt för att byta till miljöbilar enligt miljöbilsdefinitionen. Fordonsparkens sammansättning, kommer att följas upp via stadens interna ledningssystem. Detta kommer att anpassas och utvecklas för att fylla denna funktion.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser, i beslut 2008-04-15, att utrycknings- och specialfordon bör vara registrerade i bilregistret som UTRYCK, under rubriken yrkesfordon. Vidare föreslås att ett specialfordon är ett fordon som inte finns tillgängligt i miljöbilsutförande på marknaden och/eller när användandet av ett konventionellt fordon är befogat. Specialfordon bör därutöver uppfylla avgaskrav för personbilar enligt miljöklass 2005 alternativt miljöklass 2005PM för dieselfordon.

Stadsledningskontorets delar miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till definition av vilka fordon som kan undantas från stadens framtida fordonspark. Kontoret delar föreliggande förslag att varje avsteg från inköp av miljöbil ska prövas av respektive nämnd/bolagsstyrelse. Den enskilda nämnden/bolagsstyrelsen ska ange rimliga skäl, främst arbetsituationsskäl och medicinska skäl, för val av specialfordon. Kontoret anser att de vägledande principerna för förslag till avsteg från val av miljöbil, är rimliga och befogade.